

تاکس

نگاهی به کتاب «صحنه و آینه‌ها» از آدونیس شکستن استبداد راوی و «من» استعلایی

صحنه و آینه‌ها

آدونیس | آبرودان صالح همدان

صالح بوعداز- آدونیس در کتاب «صحنه و آینه‌ها» سعی کرده است تا نوع ادبی تئاتر و نمایش را در بافت شعر در هم تند با آوردن دیالوگ‌ها، مونولوگ‌ها، روایت، راجعات اسطوره‌ای، تلمیحات تاریخی و دینی کتاب را فریفته کند و راه را برای خوانشی همنویسی و تاویلی هرچه بیشتر بگشاید و تا جایی که امکان دارد خواننده را در فهم و گشودن رمز و رازهای آن سهیم گرداند. آدونیس در این اثر به خلق گونه شعر- نمایشنامه دست می‌یازد. چراکه در این کتاب از دیالوگ و گفت‌وگو فراوان سود می‌جوید، و نیک می‌دانیم که گفتگو و دیالوگ ستون فقرات نمایشنامه است. بنابراین گونه شعر- نمایشنامه باعث غنای شعری از جمله چندصدایی (پلی فونی)، خلق جریان‌ها و مناسبات درون شعری شگرفی می‌شود. گفتیم که آدونیس در این اثر از شکل و فرم نمایشنامه بهره می‌گیرد و از آن به سوی شعر و شاعرانگی حرکت می‌کند. به زبان دیگر، آدونیس از امکانات و ظرفیت و بافت‌های نمایشی در جهت اعتلای شعر خویش بهره می‌برد و هرگز دغدغه آن نداشته است تا نمایشنامه‌ای شاعرانه بنماید، بلکه از این تکنیک سود می‌جوید تا یکپارچگی و تکرار و استبداد راوی «من» استعلایی را بشکند و به «ها» و گفت‌وگو نزدیک شود. از سوی دیگر آدونیس با این رویکرد، آشکارا در پی استوار ساختن این امر است که میان انواع ادبی دیگر (شعر، رمان، نمایشنامه و...) در حرکت و جوهر، تفاوت و جدایی نیست؛ چراکه جوهر راستین خود «نوشتن و آفرینش» است.

طایفه فناوری

روز آغاز به کار نخستین خط تلگراف بین شهری در ایران

نخستین خط تلگراف بین شهری در ایران در ۱۷ اسفند سال ۱۲۳۶ شمسی به دستور ناصرالدین شاه آغاز به کار کرد و چیزی نگذشت که همین وسیله به مهم‌ترین ابزار ارتباطی زمان خود تبدیل شد. انتشار اخبار اختراع وسیله ارتباطی جدیدی با نام تلگراف در اروپا باعث شد که ناصرالدین شاه قاجار دستور دهد خطی برای ارتباط تلگرافی در ایران نیز راه‌اندازی و مورد استفاده قرار گیرد. «عباسعلی خان دنبلی» را اولین کسی می‌دانند که در ایران زبان مورس را آموخت و به‌عنوان اولین تلگرافی نخستین ارتباط تلگرافی در ایران میان مدرسه دارالفنون و کاخ گلستان را برای شاه قرائت کرد. پيامی که آن روز عباسعلی خان برای شاه قرائت کرد این بود: «منت خدای را عز و وجل که به شکر اندرش مزید نعمت است و...» خطوط تلگراف در ایران به سال ۱۲۳۴ هجری شمسی بیش از یک دهه بعد از اروپا و آمریکا مابین کاخ گلستان و مدرسه دارالفنون کشیده شد و با توجه ویژه ناصرالدین شاه به سرعت توسعه یافت. نخستین خط تلگراف بین شهری یک سال پس از موفقیت خط آزمایشی تلگراف درون شهری در سال ۱۲۳۶، به دستور ناصرالدین شاه بین مدرسه دارالفنون و منطقه سلطانیه واقع در استان زنجان که بیلاخ بود، برقرار شد. چندی بعد و در همین سال خطوط تلگراف واقع در منطقه ششمیران و تبریز نیز کشیده شد. انگلیس که در آن زمان به دنبال تکمیل خط تلگراف اروپا به هندوستان بود برای کشیدن خط تلگراف در

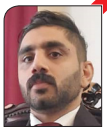
طایفه فناوری

کوچکترین توپ بازی جهان با کمک یک اتم ابداع شد!

محققان کره جنوبی فرایندی به نام «کوچکترین توپ بازی جهان» را ابداع کرده‌اند که طی آن اتم‌های تکی بین دو تله نوری پرتاب میشوند. این تحقیق به تدریج به ایجاد رایانه های سازگار و دینامیک تر منجر میشود. توانایی استفاده از لیزرها برای به دام انداختن و دستکاری کردن اتم‌های جداگانه، ذرات و حتی باکتری زنده دستاوری بود که جایزه نوبل را برای مبدع آن به ارمان آورد. فشار اشعه نور ممکن است چنان قدرتمند باشد که اشیا در مقیاس میکرو را حرکت دهد یا نگه دارد و باعث ایجاد موجین ها و تله‌های نوری شود. محققان انستیتو KIASI کره جنوبی در پژوهشی جدید روشی برای پرتاب کردن یک اتم از یک تله به تله دیگر توسعه دادند. محققان در این پژوهش نخست با خنک کردن ابری از اتم‌های روبیدیم تا دمای حدود صفر درجه مطلق فعالیت خود را آغاز کردند. در مرحله بعد آنها اتم ها را در شبکیه ای از لیزرهای تنظیم شده با طول موج ۸۰ نانومتر به دام انداختند. آن‌ها برای پرتاب کردن اتم‌ها

نگاه داستان

هوشنگ گلشیری» از نگاه فیض شریفی شناخت نامه جامع گلشیری

علی پورصفری
منتقد ادبی

فیض شریفی در جلد سوم مجموعه «داستان زمان ما» به بررسی پرونده ادبی هوشنگ گلشیری فقید تمام و کمال پرداخته است. این کتاب ارزشمند که با کیفیتی بسیار عالی در ۴۷۹ صفحه توسط انتشارات حس هفتم به چاپ رسیده ناگفته‌هایی را بازگو می‌کند که برای علاقمندان به ادبیات داستانی و سبک نگارش هوشنگ گلشیری بسیار مفید و حائز اهمیت فراوان است و بی‌شک رفرنس جامع و منحصر به فردی در نوع خود محسوب می‌شود. چیزی که باعث تفکیک این کتاب از کتاب‌های مشابه خود می‌گردد این است که شریفی به صرف معرفی گلشیری اکتفا نمی‌کند و لابه‌لای سطرهای کتاب از نویسندگان دیگر تعاریفی درباره‌ی ادبیات و عناصر داستانی بازگو می‌کند مثلا در صفحه ۲۴ با راجع برون متنی به تعریف داستان کوتاه از نظر ادگار آلن پو می‌پردازد. و در صفحه ۵۳ تعریف بناپارت را درباره‌ی داستان بازگو می‌کند، در صفحه ۳۵۶ مقاله دیگر مکان فوکو را شرح می‌دهد و تا انتهای کتاب این سبک و سیاق را ادامه می‌دهد. از دیگر محاسن کم‌نظیر این کتاب مقایسه آثار نویسندگان دیگر با آثار گلشیری و همچنین تأثیرپذیری‌ها می‌باشد که در بخش زیادی از کتاب به این مقایسه‌ها پرداخته است و همچنین مثال‌هایی از آثار نویسندگان در این کتاب به وفور یافت می‌گردد برخی از آن نویسندگان عبارتند از: ادگار آلن پو، ویکتور هوگو، ماکسیم گورکی، انوره دو بلزاوک، استاندال، ایوان تورگنیف، جک لندن، ژان پل سارتر، داستایوفسکی، ناتالی ساروت، ویلیام فاکنر، گابریل گارسیا مارکز و ... اشراف کامل مولف کتاب روی آثار این نویسندگان باعث می‌گردد که خواننده کتاب علاوه بر گلشیری با بسیاری از اسامی و آثار نویسندگان دیگر آشنا شود. مثلا طرح یا حادثه‌ای اصلی از رمان و داستان‌های آن نویسندگان در جای جای کتاب وجود دارد و مشروحا بیان شده است که از آن جمله می‌توان به داستان عدل صادق چوکب، رمان ابله داستایوفسکی، بازگویی صحنه‌ای از تیراندازی سرهنگ به رمیوس خوشگل در رمان صدسال تنهایی مارکز و داستان صدایشان را می‌شنوید اثر آلن رب گریه اشراف شده. دیگری مولف بر شعر می‌باشد که علاوه بر مثال‌های بسیار دست به اقلات می‌زند که به زعم او نخستین حرفه‌های ادبی گلشیری برای نوشتن آن داستان به ذهن خواندن آن شعر شکل گرفته است و همچنین ابیات و

طایفه فوتبال

اینفانتینو، پیروز انتخاب تک‌نفره ریاست فیفا

رئیس ۵۲ ساله فدراسیون جهانی فوتبال با رای اکثریت اعضای کنگره، در جایگاه خود به‌عنوان ریاست فیفا باقی ماند و حالا یک دوره چهار ساله دیگر را هم پیش روی خود خواهد داشت. این خبری بود که شیخ سلمان در کنگره فیفا اعلام کرد و گفت که او اکثریت آرا را به دست آورده و در پست خود باقی خواهد ماند و دوره ریاستش تا ۲۰۲۷ تمدید می‌شود. رئیس ای اف سی، این انتخاب را به اینفانتینو تبریک گفت و این در لحظاتی بود که اعضای کنگره و فیفا، ایستاده اینفانتینو را تشویق کردند تا او به شکلی ویژه وارد دوره سوم ریاست خود بشود. شیخ سلمان تمدید چهار ساله ریاست فیفا با رای اکثریت کنگره را به اینفانتینو اعلام کرد. نکته جالب این آنست که در این دوره انتخابات ریاست فیفا، هیچ‌کس دیگری به جز اینفانتینو کاندیدا نشده بود، اما با این حال او بعد از انتخاب واکنش احساسی داشت و دقایقی به همین شکل صحبت کرد. اینفانتینو در حالی که از این انتخاب احساساتی شده بود، برای دقایقی با دوربین فیفا و حاضران صحبت کرد. اینفانتینو گفت: «از خانواده، دوستان و تیمم متشکرم. ریاست فیفا یک پست

مجمیر میهاتوف - کرواسی

روزنامه همدان

پادشاهی که به لهو و شراب از مصالح مملکت غافل نشیند، و مهمات امور مملکت به نویسندگان باز گذارد، ایشان هم به جذب منافع خویش از مهمات رعیت فارغ نشینند، بسی برنیاید که ملک خراب گردد

مجازستان

افسردگی مال پولدار است. ما معمولیا باید پول اجاره خونه و قبض و برق بدیم مجبوریم عین سگ کار کنیم. فرصت افسرده شدن نداریم اصن. (Scorpius)

ایرانی نیستی اگه بلافاصله بعد از دیدن تقویم سال جدید، نری سراغ چک کردن روزهای تعطیل. (کروموزوم شماره ۱۱)

اینکه شب عید همه می‌رن آرایشگاه نشون می‌ده بقیه سال هیچ کاری نمی‌کنید و فقط به خاطر اینکه چشم فامیلو در بیارید می‌رید آرایشگاه و اینکه هنوزم با فامیل در ارتباط هستید هم خودش جای بحث داره. (استاد هستم خیر سرم)

یکی از معذود چیزهایی که بابتش خوشحالم اینه که بچگیم توی این بازه از زمان نیفتاده. به دونه انیمیشن درست درمون ندارن این بچه‌ها. هرچی قشنگه واسه دیزنی قدیمه. (تینا)

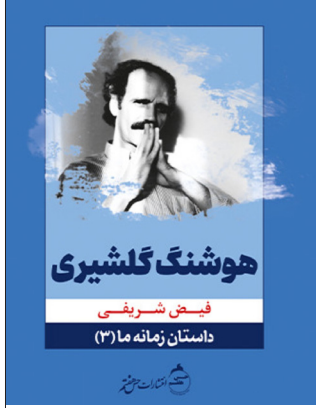
نگار

ناسا از لباس فضانوردی

مأموریت بازگشت به ماه رونمایی کرد
فضانوردی جدید ساخته‌شده توسط شرکت اکسیوم اسپیس (Axiom Space) رونمایی کرده است. طبق برنامه‌ریزی‌ها، فضانوردان از این لباس در مأموریت آرتیمیس ۳ استفاده خواهند کرد که برای سال ۲۰۲۵ پیش‌بینی شده است. لباس فضانوردی جدید ناسا چه ویژگی‌هایی دارد؟ ناسا در طی سال‌های اخیر پروژه‌های مختلفی را در قالب همکاری مشترک با شرکت‌های بخش خصوصی به انجام رسانده است و لباس فضانوردی جدید این نهاد نیز از همین قاعده پیروی می‌کند. شرکت اکسیوم اسپیس به عنوان طراح حرفه‌ای فضانوردان در شرایط محیطی ماه بوده است. قرار است این لباس فضانوردی جدید اکسیوم اسپیس در مأموریت آرتیمیس ۳ بر تن فضانوردان قرار بگیرد. مأموریتی که در آن برای اولین‌بار در تاریخ شاهد حضور بانوان و افراد رنگین پوست روی سطح ماه خواهیم بود.

شیاناک ذکر کرده است که محصول فعلی، یک نمونه آزمایشی است و احتمال دارد در آینده تغییراتی در آن صورت بگیرد. همچنین نمونه نمایش داده شده، از پوشش خاکستری با بندهای نارنجی بهره می‌برد؛ اما اعلام شده است که لباس‌های نهایی به دلیل مسائل حرارتی، سفید رنگ خواهند بود. ناسا برای سالیان متوالی از طراحی نسبتا یکسان جهت ساخت لباس‌های فضانوردان استفاده می‌کرد؛ زیرا این طراحی توانسته بود از آزمون‌های مختلف سربرند بیرون آید و در شرایط سخت، مقاومت خوبی از خود نشان دهد. با این حال از زمان ابداع طرح قدیمی حدود ۴۰ سال می‌گذرد، لباسی که در عصر طلایی شاتل‌ها همواره در کنار فضانوردان بوده، ولی مشکلات اساسی هم به همراه داشته است. برای مثال یکی از معضلات اصلی لباس قبلی، محدودکردن دامنه حرکات افراد بوده است که در برخی موارد، مشکل‌ساز می‌شود. برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توانید به مطلب «سیر تکامل لباس فضانوردی ناسا از ابتدا تاکنون» مراجعه کنید.

راه رفتن و خم شدن از مهم‌ترین حرکات فیزیکی برای فضانوردان به شمار می‌روند که در محیط‌های دارای جاذبه کم، بسیار دشوارتر خواهند شد. لباس فضانوردی جدید ناسا با نام اختصاری AXEMU با تمرکز روی همین مسئله توسعه یافته است و به فضانوردان کمک می‌کند تا حرکات گفته شده در آسان‌تر از گذشته انجام دهند. شرکت اکسیوم اسپیس از طرح قبلی ناسا (XEMU) برای ساخت محصول جدید خود بهره برده تا در کنار افزایش امکان انعطاف‌پذیری، مسائل ایمنی و حفاظت از فضانوردان در مقابل سرمای کشنده هم رعایت شود. طی مراسم رونمایی از لباس فضانوردی جدید، جیم استاین که به عنوان مهندس ارشد در اکسیوم اسپیس فعالیت دارد، اقدام به پوشیدن محصول مذکور و انجام حرکات فیزیکی کرد. البته انجام چنین حرکاتی در جاذبه زمین بسیار آسان‌تر است و قابل قیاس با شرایط ماه نخواهد بود؛ اما واضح است که طراحی جدید از قسمت‌های منعطف بیشتری در نیم‌تنه پایینی بهره می‌برد و حرکاتی مانند برداشتن اشیاء از زمین را امکان‌پذیر می‌کند که فضانوردان نمی‌توانستند آنها را در لباس‌های قدیمی به راحتی انجام دهند. کلاه لباس جدید فضانوردی هم از یک نسوار نورانی در بالای حباب شیشه‌ای خود بهره می‌برد و به دوربینی با کیفیت HD مجهز شده است که امکان ضبط و استریم مستقیم ویدئو به زمین را فراهم می‌سازد. کفش‌های تقویت شده از دیگر ویژگی‌های این لباس هستند که مقاومت بیشتری در مقابل سرما از خود نشان می‌دهند و می‌توانند از فضانوردان در قسمت‌های تاریک ماه نیز به خوبی محافظت نمایند. ناگفته نماند که برخلاف طراحی قبلی، دیگر نیازی به ورود فضانوردان به داخل لباس از قسمت بالایی وجود ندارد و می‌توان آن را از بخش پشتی بر تن کرد. ناسا اعلام کرده است که مالکیت لباس فضانوردی جدید همچنان در اختیار شرکت اکسیوم اسپیس قرار خواهد داشت و این نهاد دولتی، تنها اقدام به اجاره آنها در طی قراردادهای بلندمدت برای مأموریت‌های خود می‌کند.

و نقد و تفسیر داستان‌های این کتاب تا صفحه ۳۳۲ کتاب ادامه می‌یابد. پس از این بخش اقدام به بررسی موضوعی تحت عنوان «داستان کوتاه و رمان نو» و تأثیرپذیری‌های هوشنگ گلشیری» می‌نماید. در ابتدای این بخش مراحل پیدایش رمان که در سال ۱۹۴۰ در فرانسه بوده را شرح می‌دهد و آغاز رمان نو را با کتاب واکنش‌ها رمان پاک‌های آلن رب‌گریه می‌داند و پس از معرفی چند نویسنده تأثیرگذار دیگر بر جریان رمان نو دوباره بر می‌گردد روی نقد و بررسی گلشیری و این کار را با داستان نمازخانه کوچک من شروع می‌کند و سپس داستان‌های بختک و دخمه‌ای برای سمور آبی را شرح می‌دهد و این نکته که گلشیری گاهی اسم اشخاص را به حرف اول تقلیل می‌دهد از نظر مولف دور نمانده است و برای اثبات این‌مدعا داستان مردی با کروات سرخ را مثال می‌زند. و پس از آن در انتهای صفحه ۳۳۷ ویژگی‌های داستان‌های رمان نو را شرح می‌دهد و با ذکر هر ویژگی مثال‌هایی از آثار گلشیری را می‌آورد. در صفحه‌ی ۳۷۱ سیر خطی- زمانی رمان‌ها، داستان‌های بلند و فیلم‌های دوازده رخ گلشیری را بررسی می‌نماید. نخست به بررسی شاهکار گلشیری یعنی رمان شازده احتجاب می‌پردازد و آن را از جهت سبک و مقدمه گلشیری با عنوان بوف کور، ملوکوت و سنگ صبور قرار می‌دهد. مولف پس از بررسی و توضیح اجمالی در خصوص ماجرای شازده احتجاب به پدیده مرگ و مرگ‌اندیشی در این رمان می‌پردازد و دست به مقایسه‌ی بوف‌کور و شازده احتجاب می‌زند و متعاقب آن تکنیک را به عنوان بخشی از جهان‌بینی گلشیری مطرح می‌نماید. و پس از آن در صفحه ۳۸۴ رمان کریستین و کید را در آینه نقد و بررسی قرار می‌دهد. رمان بوهی گمشده راعی، رمان معصوم پنجم، داستان بلند حدیث ماهی‌گیر و دیو، فیلم‌نامه دوازده رخ، رمان جن‌نامه به ترتیب دیگر آثار گلشیری هستند که شریفی آن‌ها را مورد بررسی قرار داده است. بالاخره در انتهای کتاب به مبحث نقد و شاعرانگی گلشیری اشاره نموده و نقدهای گلشیری بر آثار شاعران و نویسندگان معرفی می‌نماید.